

SZENTKIRÁLYI

FÜGGETLEN KÖZÉLETI HELYI LAP www.szentkiraly.hu

HÍRMONDÓ

MENNYIBE IS KERÜL A CSATORNÁZÁS?

Községünk-pusztánk megléte óta minden idők legnagyobb beruházása van folyamatban. Ehhez hasonló talán a múlt század első éveiben a templomok építése volt. Igaz akkor az elsősorban adományokból, és felajánlásokból tevődött össze és a pusztá szinte valamennyi lakosát megmozgatta. A jelen építkezés is községünk lakosainak a nagyobbik felét érinti. Lássuk a számokat. A beruházás teljes költsége Áfa nélkül 340 millió 310 ezer Ft. Összesen 485 ingatlant érint a „rákötés”. Ingatlanonként a költség: 701 ezer 670 Ft. Ehhez mérten a belső rácsatlakozás költsége elenyésző. Telkenként az állami támogatás 593 ezer 483 Ft. Ez valamennyiünknek, országunk és az UNIÓ tagországa lakosainak az „adománya”. A fennmaradó 108.187 Ft-ot önkormányzatunk illetve az érdekeltek fizetik hozzájárulásként. Az ingatlanulajdonosok által fizetendő 80-90 ezer forint sem a valóság, mert ebből a 25% áfát be kell fizetni, így a mi befizetésünk csak 64-72 ezer Ft-ot „ér”. A többi önkormányzatunk teszi „mellé”. A támogatás összesen: 287.839.266 Ft. Persze ehhez az összeghez pályázati úton jutott településünk. A pályázat egymagában kevés, jó időben, jó helyre, és kifogástalan pályázatot kellett beadni. Dicséret, és köszönet a pályázati kiírások figyelőinek és készítőinek Kutasi Ferencnek és polgármesterünknek Szabó Gellértnek. Természetesen képviselőtestületünk tagjainak, hogy mellé álltak a lehetőségnek és támogatták. Köszönet a falu lakosságának az egységes állásfoglalásért. Ezt a lehetőséget bűn lett volna nem kihasználni. A képen: hatalmas tartályokból szivattyúzzák a betont a tisztítótelep építkezésén.

Vecsei

MEGHÍVÓ

A Szentkirályi Általános Iskola alsós Mesemondó versenyt rendez 2009. november 13-án, pénteken 9 órakor a művelődési házban. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

MEGHÍVÓ

A Szentkirályi Általános Iskola szervezésében az idén is megrendezésre kerül a **Jótekonysági gálaműsor** 2009. november 20-án, pénteken 17 órától a Szentkirályi Művelődési Házban.

Fellépnek a Szentkirályi Általános Iskola diákjai és tanárai.

A rendezvényen a Szentkirályért Közalapítvány számlájára pénzt gyűjtünk.

Az összegyűjtött összegből udvari játékok vásárlását tervezzük.

Kérjük a kedves szülőket, hogy jelenlétükkel és lehetőségeikhez mért anyagi támogatásukkal segítsék rendezvényünket.

A TARTALOMBÓL

Testületi ülésen történt	2-3. oldal
Testvérgyilkosság Szentkirály	4. oldal
Garabonciás diák	5. oldal
Katolikus élet	6. oldal
Református élet	7. oldal
Gőzerővel haladnak Szentkirályon	8. oldal
Az után-termesztett vetőmagvak és szaporítóanyagok után fizetendő jogdíjakról	9. oldal
Könyvtári hírek	10. oldal
Kompetencia fejlesztés egy életen át	11. oldal
Legjobb osztály a térségben	12. oldal
Október időjárása	13. oldal
Hirdetések	14. oldal

2009. szeptember 17-ei testületi ülésen történt

A képviselő-testület október 8-án tartotta soron következő ülését. A napirendek között szerepelt az Egészségház Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása, gyermekorvosi ellátás változása, előterjesztés települési pályázat benyújtásáról, az Általános Iskola Intézményi Minőségirányítási Programjának módosítása, tájékoztató vízibázis fenntartására konzorciumi megállapodásról, fecskéház penészesedése, univerzális kistraktor beszerzése. Az ülésen 7 képviselőtag volt jelen.

Az ülés megnyitása után Osbáthné Rauscher Erikaintézményvezető ismertette előterjesztését az Egészségház és Idősek Klubja Szervezeti és Működési Szabályzatának módosításáról, mely a szabályzat megalkotása óta bekövetkezett jogszabály-változások beépítése miatt vált indokolttá. A képviselő-testület egyhangúlag jóváhagyta a szabályzat módosítását.

Ezt követően a polgármester arról tájékoztatta a jelenlévőket, hogy Dr. Gál Gabriella gyermekorvos bejelentette, hogy a gyermekorvosi ellátást 2009. november 1. napjától nem kívánja végezni, a praxist értékesítette Dr. Sajósi Iván Zsolt részére. Mivel a gyermekorvosi körzet Lakitelekkel közös körzet, a két önkormányzat közös megbízást adott az új orvosnak az ellátás végzésére. Ezen felül külön szerződésben szabályozta az önkormányzat a helyi gyermekorvosi rendelő használatát, melynek jóváhagyása a képviselő-testület feladata. A képviselő-testület a megállapodás-tervezetet egyhangúlag jóváhagyta az előterjesztett formában.

Kutasi Ferenc településfejlesztő arról tájékoztatta, hogy az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium felhívást tett közzé, mely szerint támogatásban részesülhet az a közterület-felügyelővel nem rendelkező helyi önkormányzat, amely a helyi közbiztonságot ún. településőrrel kívánja megerősíteni. A településőr az önkormányzat alkalmazásában álló munkavállaló, aki az előírt öltözetben és felszereléssel végzi tevékenységét, hatósági jogkörrel nem rendelkezik, kényszerítő eszközt nem alkalmazhat. A felhívás (melyet lapunk

hasábjain olvashatnak) részletesen tartalmazza az alkalmazás feltételeit, és a településőr feladatait. A beérkezett igényekről minden hónap 25-éig születik döntés a támogatási forrás rendelkezésre állásának függvényében. A 2009-ben már támogatásban részesülők 2010-ben is kapnak támogatást mindaddig, amíg a támogatási szerződést a támogató vagy a támogatott fel nem mondja, vagy attól el nem áll.

Kiegészítésként elmondta, hogy a helyi Polgárőrség vezetője jónak tartja a kezdeményezést, mivel az a Polgárőrség megerősítését szolgálja. Bószén Imre képviselőtag viszont nem lát benne nagy lehetőséget, mivel a polgárőrnél nagyobb hatásköre nem lesz. Véleménye szerint ezen a pénzen inkább a rendőrséget kellene erősíteni, hogy legyen minden faluban egy rendőr, és az teljes hatáskörrel legyen felruházva. Végül a képviselő-testület 6 szavazattal, 1 tartózkodással egyetértett a pályázat benyújtásával.

A következő napirendi pont keretében Katzné Almási Zsuzsanna iskolaigazgató az Általános Iskola Intézményi Minőségirányítási Programjának módosításáról tájékoztatót. A módosítást az utóbbi évek gyors jogszabályváltozásai és az oktatás egészét meghatározó változások tették szükségessé. A képviselő-testület egyhangúlag jóváhagyta a Minőségirányítási Program módosítását az előterjesztett formában.

Ezt követően a polgármester arról tájékoztatót, hogy az elmúlt év augusztusában megtörtént a Tiszaug Vízibázis átadása, mely Lakitelek, Nyárlőrinc, Tiszaug és Szentkirály közös pályázatával készült. A sportolásra és szabadidőtöltésre alkalmas létesítmény fenntartására konzorciumi megállapodást kötnek a felek, mely a tagok jogait és kötelezettségeit tartalmazza. A képviselő-testület egyhangúlag jóváhagyta a megállapodást az előterjesztett formában.

Az „Egyebek” napirendi pont keretében a polgármester elmondta, hogy a fecskéház lakásai penészesedésének megszüntetésére két ajánlat érkezett. Nem is igazán csak a pené-

szes falak lekezelése volna a feladat, hanem a megfelelő szellőzés kialakítása. A két ajánlat összege között lényeges különbség van. Hogy a hatékony megoldást mennyire biztosítja az egyik vagy a másik jobban, abban nem lát lényeges különbséget. Az egyik komolyabb átalakítást igényel a házban, de úgy gondolja, hogy elegendő volna az olcsóbb megoldással foglalkozni, melyet az Ipar-Invest Kft. nyújtott be. A Kft. képviselője szerint több száz lakásnak sikerült megoldani hasonló módon a páratartalom csökkentését. A hőkamerás vizsgálat eredménye, hogy építészeti szempontból nem találtak okot a penészesedésre. Azzal magyarázták, hogy a kis alapterületű képeket sokan laknak a lakásban és nem tud a levegő cserélődni.

A képviselő-testület úgy döntött, hogy megrendeli az Ipar-Invest Kft-től a fecskéház egy lakásánál a penészesedés megszüntetésének és a gépi szellőztetés kialakításának elvégzését. A többi lakás esetében az elvégzett munka hatékonyságának függvényében dönt.

Elmondta azt is, hogy a községi közterületek fenntartásának segítésére régóta tervezi az önkormányzat egy univerzális kistraktor beszerzését. A begyűjtött ajánlatokról megoszlottak a vélemények. Felmerült jó állapotban lévő használt kistraktor vásárlásának lehetősége is. Végül döntés az ügyben nem született, a képviselő-testület további kutatást végez a gép típusának kiválasztására.

Több fórumon is téma volt már a lakótelepi kerékpárút építés. A jelenlegi szabványok szerint a kerékpárút szélessége 2,60 m, ezért nem is kerékpárút építésében, hanem járdaépítésben gondolkodna az önkormányzat, melynek szélessége 1,5 m. Ez jegyzői hatáskörbe tartozik, de tervet mindenképpen készíttetni kell. A polgármester két tervezőtől kért ajánlatot erre a munkára, mindkettő azonos áron tette meg ajánlatát, amely 2.812.500.- Ft-ot jelent. A képviselő-testület egyetértett a belterületet az Ifjúsági lakóteleppel összekötő járdaépítés engedélyezési tervének elkészítésével.

Ezután a polgármester ismertette a Tura-Terv Mérnökiroda Kft. M44-es gyorsforgalmi úttal kapcsolatos megkeresését, melynek lényege, hogy tájékoztatást kér a nyomvonal településszerkezeti tervbe való illeszkedéséről, továbbá írásbeli megerősítést arra vonatkozóan, hogy a hatósági eljárás eredményessége esetén a nyomvonal-változat a település szerkezeti tervében átvezetésre kerül. Kéri továbbá a rajzon fel nem tüntetett beruházásokat bejelölni és a nyomvonal környezetében lévő üzemelő, vagy rekultivációra

tervezett hulladéklerakókról tájékoztatást adni.

A Mérnökiroda által mellékelt nyomvonal-rajzot a képviselők megtekintették, melyből megállapítható, hogy azt a két verziót dolgozzák ki részletesen, amely Városföld, illetve Nagykörös irányából jön. A jegyző korábbi állásfoglalásában az szerepel, hogy az északi közigazgatási határhoz minél közelebbi változatot támogatja az önkormányzat. A tervező arról tájékoztatta, hogy ha szükség lenne még plusz átjáróra, vagy

vadátjáróra, azt jelezhetjük felé. Az igazi dilemmát az jelenti, ami a lakossági fórumon is előkerült, hogy a közigazgatási határhoz legközelebbi helyet próbáltuk előtérbe helyezni, de ezzel kapcsolatban is érkeztek kifogások.

A képviselő-testület továbbra is azt a változatot támogatja, amely a közigazgatási területet délről szinte elkerüli. Amennyiben a másik változat kerül kidolgozásra, abban az esetben jelzi plusz átjáró, illetve vadátjáró iránti igényét.

Kompetencia alapú nevelési és oktatási program az Óvodában

TÁMOP-3.1.4./08/2-2009-0051

Szentkirályi Napköziotthonos Óvoda
6031 Szentkirály Sallai u. 2.
76/445029, 06-70/3371339

Szentkirály Községi Önkormányzata, a közoktatási intézménytársulás nevében sikeres pályázatot nyújtott be a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséghez a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében (TÁMOP) meghirdetett „Kompetencia alapú oktatás - egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben.” című projektre. A projekt kezdete: 2009.06.01. A projekt megvalósításának legkésőbbi időpontja: 2010.08.31. A projekt összköltsége: 21 993 300 Ft

A projekt végrehajtásában résztvevő két feladat ellátási hely közül a Szentkirályi Napközi Otthonos Óvoda külön szervezeti egységként is nyertes résztvevője a pályázatnak.

Az óvoda esetében a megítélt támogatás mindösszesen 6 999 361 Ft

A pályázat alapvető célja az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése a kompetencia alapú nevelés, oktatás elterjesztése. Ennek érdekében a pályázat a kompetencia alapú nevelés módszertanának és eszközeinek széleskörű elterjesztését célozza meg. Elősegíti a pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítését, a gyermekek képességeinek egyénre szabott fejlesztését és megerősítését.

Óvodánkban a 2009-2010. nevelési év szeptemberétől kompetencia alapú nevelési és oktatási program kerül bevezetésre I óvodai (katica-középső) csoportban. A várható fejlesztés különböző mértékben, de mindegyik csoportot érinteni fogja, hiszen felmenő rendszerben történik annak megvalósítása további 5 éven át. A projekt futamideje alatt szakértők, tanácsadók ki-

sérik figyelemmel az óvónők munkáját, akik több alkalommal, segítő szándékkal megjelennek az óvodában.

Mit jelent a kompetencia alapú óvodai programcsomag bevezetése a szülők számára?

A program hangsúlyos részeként a szabad játék továbbra is megmarad óvodai nevelésünk fő eszközeként. Ezzel a módszerrel nevelőmunka során továbbra is differenciáltan fejleszthetők a gyermekek komplex képességei, figyelembe véve az egyéni és életkori sajátosságokat. A program alkalmazása során a gyermekek számára az óvoda-iskola átmenet még rugalmasabbá válhat, hiszen a helyi iskolában is több szálon futó kompetencia alapú oktatási programok kerülnek bevezetésre.

A hangsúly a különböző módszerekkel történő egyéni fejlesztésre kerül. A program nagymértékben figyelembe veszi a szülők észrevételeit. Az óvodai projekt alapjai a tűz-víz-levegő-föld öselemek az eddig megszokott ős-tél-tavas-nyár helyett.

Korszerű módszerekkel kínálunk így izgalmas és sokszínű ténykedést a gyermekeknek a közvetlen tapasztalatszerzésekre, kísérletezgetésre alapozva, így kíváncsivá válnak a dolgok iránt, sokkal nyitottabbak, s a maguk szintjén észreveszik, megértik a környező világ összefüggéseit.

A napirendben nem történik lényeges változás. Abban fogunk egy kicsit másként működni, hogy sokkal több kísérletet, megfigyelést, alkotómunkát végzünk, ami csak csoportbontásban lehetséges, il-

letve eredményes.

Nemcsak a pályázatban érintett 1 gyermekcsoport, hanem valamennyi óvodás gyermek számos olyan érdekes és életkori sajátosságaikhoz igazodó program, témahét, projekt részese lehet, melyekben tevékenyen vehet részt egyéni és életkori sajátosságaihoz, érdeklődéséhez igazodóan.

Mit jelent a kompetencia alapú óvodai programcsomag bevezetése a fenntartó számára? /Labáth Ferencné nyomán/ „A fenntartó bizonyosságot nyerhet arról, hogy az általa fenntartott intézmény szakmai elismerésben részesült azáltal, hogy a pályázat nyertes intézményei közé tartozik; biztosított az óvoda pedagógusainak a szakmai ingyenes továbbképzése; az általa elfogadott és támogatott óvodai helyi nevelési program a kompetencia alapú óvodai programcsomag használatának kapcsán nem sérül; a fenntartása alatt működő óvoda alap-és speciális feladatait a továbbiakban is teljesíteni tudja; az óvoda Alapító okiratának belső tartalmi változtatására nincs szükség a kompetencia alapú óvodai programcsomag alkalmazása miatt; az óvodát továbbra is a gyermekközpontúság, a gyermeki személyiség értéként kezelése jellemzi; vélhetően emelkedni fog a programcsomagot alkalmazó óvodákba a beiratkozni kívánó óvodáskorú gyermekek száma.”

Az élethossziglan tartó tanulás első intézményes színtere az óvoda, alapja a belső motiváció. Szeretnénk ezt az óvodai gyermekévek alatt megalapozni kompetencia alapú óvodai nevelési technikáinkkal, pedagógiai módszereinkkel. Természetesen mindehhez a szülők, a gyermekek, és a nevelők harmonikus kapcsolata adja az alapot - mi ebben mindekor partnerek szeretnénk lenni.

Pusztainé Lázár Ágnes szakmai vezető

Testvérgyilkosság Szentkirályon

Egy orosz hadifogoly drámája

Hat testvér Szalkay Gergely, József, Sándor, Lídia, Zsuzsanna és Júlianna református vallású egyének Felsőszentkirályon laktak a 249. szám alatti 60 holdas tanyás birtokukon. A háború alatt sok családban férfiak egy része a különböző frontokon teljesítettek katonai szolgálatot. Kellett idehaza a szorgos munkáskéz. Hiszen a termelés, gazdálkodás tovább folyt. 1916-ban a Szalkay birtokra került kisegítő munkára Timon Demetro orosz hadifogoly, aki valahonnan az Odessza környékéről származott. Állítása szerint azért adta meg magát az osztrák-magyar csapatok katonáinak a harcok alatt, mert úgy gondolta legyen inkább hadifogoly, mint hogy a háború harcaiban hősi halált haljon a cár atyuskáért. A Szalkay-család kérésére került Timon hadifogoly a magyar családhoz.

Szerelmi szálak a lányok felé

A tanyában lakó Szalkay-nővérek valamiért nagyon megkedvelték a szerintük rokonszenves orosz hadifoglyot. Ennek egyik eredménye az lett, hogy szerelem szövődött a legidősebb Szalkay lány, a 35 éves Lídia és az orosz férfi között. A szerelmi románcból házasság lett, vagyis feleségül vette Szalkay Lídiát. Viszont a huszoneves férfi csapodár is volt, mert a feleségén kívül Júliannával és Zsuzsannával is szerelmi viszonyt kezdett. Ezek a szerelmi légyottok eredményesek is voltak, hiszen mindhárom hölgynek gyermeke született a volt orosz hadifogolytól.

Állandó viszályok, gyilkosság

Az is igaz, hogy a férfitestvérek nem nézték jó szemmel Timon Demetro csapodárságát. Különösen József elégedetlenkedett sokat emiatt. A lányok azonban kivétel nélkül az orosz pártján álltak. Sőt igen természetesnek ítélték a történeteket. A mindennapos viták egyre jobban elmérgesedtek köztük és József testvérük között. A lányok hosszas töprengés után úgy döntöttek, hogy testvérüket, Józsefet elteszik lábálól, amiért állandóan torzsalkodik velük. A legjobb

alkalom erre 1920. december 30-án adódott számunkra. Ekkor ugyanis Szalkay Gergely Kocséron volt, Sándor pedig kiment a földre kukorica-szárért. Ezen a napon az orosz és felesége Lídia, valamint Júlianna végrehajtották ádáz, rettenetes tervüket, Timon lefogta Szalkay József fejét az istállóban, a két testvér pedig ráhurlolták nyakára a kendőt s a testvérüket megfojtották. A hullát azután éjjel lovas kocsin kivitték Széles József földjére és ott lehajították a lovaskocsiról. Mellé dobtak egy pár csirkét, ezzel azt a látszatot igyekeztek kelteni, hogy az áldozat baromfit szándékozott lopni, de rajtakapták s ezért agyonütötték.

Nyomozás, a gyilkosság visszhangja

A hullát 1921. január 1-jén találták meg, a nyomok rövidesen Szalkayékhoz vezettek, ahol a gyilkosok hamarosan beismerték rémséges tettüket. Január 2-án a kecskeméti rendőrségen dr. Hulin Béla rendőrkapitány egésznap folytatta a meghallgatásokat. A nyomozók adatokat gyűjtöttek a gyanúsítottak előéletéről. Helyszíni szemléket végeztek, tanúkat hallgattak meg. Január 3-án reggel a bűnösöket átvitték az ügyészség fogházába. A statális eljárás szerint az eljárást gyorsított ütemben hajtották végre. Orvosszakértők vizsgálatokat is lefolytattak a vádlottakkal szemben. Dr. Apczy Endre királyi ügyész végezte a rendkívüli ügy vizsgálatát és 1921. január 17-re tűzte ki a főtárgyalás napját! A vádlottak védelmét dr. Váry István, dr. Markó Imre és dr. Pásztor János látták el. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy 1920-ban mintegy 15 testisértési ügy volt folyamatban a felek között. Rendkívüli érdeklődés kísérte a vizsgálat menetét és a tárgyalás időszakát.

A tárgyalás lefolyása

A tárgyalás előtti napon/1921. január 16-án/ Zsuzsannának ikrei születtek az orosz hadifogolytól, ezért nem tudott ott lenni a tárgyaláson. Igaz ő a gyilkosságban tettelesen nem is vett részt. Több mint húsz

tanút is beidézték. Rendkívüli intézkedéseket tettek a közrend biztosítása érdekében a tárgyalóteremben és környékén. A tárgyalás során a vádlottak ellentmondásosan védekeztek. Tetteiket igyekeztek kisebbíteni, és a másokra fogni a királyi bíróság előtt. Lídia és Júlianna elmondták, hogy nem jártak sohasem iskolába, tehát ők analfabéták voltak. Állandóan azt mondogatták a tárgyalás alatt, hogy rosszul, vagy alig emlékeznek valamire. Az orvosok szerint a vádlottak ép elméjük, beszámítható állapotban követték el szörnyű tettüket, kóros elváltozás nem tapasztalható náluk. A tárgyaláson az is elhangzott, hogy Szabados Antal találta meg Szalkay József tetemét. A tanúk a vizsgálat és a tárgyalás alatt elmondták, hogy az orosz hadifogoly miatt szinte éjjelnappal veszekedés volt a tanyában, az is tényként merült fel, hogy a hadifogoly akart gazda lenni a tanyában.

Rendkívüli szigorú ítélet született

A Január 19-ei tárgyaláson halálra ítélték Timon Demetrot, Szalkay Lídiát és Júliannát. Az ítélethirdetés indokolásában dr. Aágh Miklós a rögtönítélőbíróság elnöke elmondta, hogy Timon Demetro és a három Szalkay-lány között teljesen „rendezett” szerelmi viszony jött létre, és ez nem tetszett a háború után a hadsereg-ből leszerelő és hazatérő Józsefnek. Emiatt állandó volt a vita és veszekedés, mely a fivér kegyetlen halálához, meggyilkolásához vezetett. Az ítélet indoklása után mindhárom elítélt kegyelemért folyamodott az ország kormányzójához, Horthy Miklóshoz. Az államfő azonban a kegyelmi kérényeket elutasította. Következett az ítélet végrehajtása. Március 19-én, délután három órakor kezdték meg a kivégzéseket – akasztófán. Először Szalkay Júliannát, majd Lídiát, és a végén Timon Demetrot végezték ki a hóhérok. A szigorú ítélettel elejét kívánták venni a hasonló bűnesetek előfordulásának.

Forrás: Kecskeméti Lapok korabeli számai.

Lovag Kenyeres Dénes

GARABONCIÁS DIÁK

Orando et laborando

„Látjátok feleim, hogy mik vagyunk?
Bizony bíbor és bronz és arany
És örökkévaló szent szépség vagyunk.
Ahogy halódunk, hullunk nesztelen:
Bizony, e világ dőre, esztelen
Pompájánál nagyobb pompa vagyunk.
Nem történhetik velünk semmi sem,
Mi megronthatná szép, igaz-magunk.
Míg a fán vagyunk: napban ragyogunk
S ha alászállunk: vár a hús avar,
Testvér-level testvér-lombot takar,
Ott is otthon vagyunk.
Ha megkeményedünk és megfagyunk:
Zuzmara csillog rajtunk: hermelin.
Bíbor után a fehér hermelin.
Bizony szépek vagyunk...”

(Reményik Sándor: Halotti beszéd a hulló leveleknek, első részlet)

Olvasmányélmény 1. Valamikor hajdanában, danában, mikor a közművelődést és az üzemi kultúrát is termelték, úgy 1978-ban olvasásszociológusok jártak volt egy megyénkbeli városban, na jó, a halas mezővárosban, vizsgálták a helyi kultúra állását, esélyeit. Tanulmányaikat a Forrás című lapban, majd önálló kötetben (Értéktérkép, Szépirodalmi Kiadó, 1989.) tették közzé. Könyvtárbeli olvasókkal is találkoztak volt, egyikük a helyi népi ellenőrzési bizottság elnöke volt, aki a város jövőjében a legfontosabbnak tartotta: „bezárni az egyházakat meg a temetőket”; s építeni egy új „állami temetőt ötven millióból, ahol van villany, víz, szép kripták, gáz.” Összkomfortos kripták, igazán ragyogó kilátás, ámbár kérdezhetnénk: minek, hisz’ akkoriban a hivatalos materialista eszme nem hitt feltámadásban, tagadta Krisztus második eljövételét. De folyton a támadáson, a társadalom babrálásán járt az eszük és a kezük.

Olvasmányélmény 2. Mivel sem az egyházakat, sem a híveket nem sikerült bezárni a kommunista államberendezkedésnek, hej, pedig, de próbálkoztak, de erőltették; így még most is olvashatjuk a Bibliát, s a Reformáció ünnepét is bizony, megtartottuk. A Reformáció örök, jelentősége ma is tagadhatatlan. Az egyház korábban több határhelyzetet járt be: először üldöztetésben

volt része, majd a 300-as években Konstantin császár az uralkodó vallásává tette, később pedig uralkodó vallássá lett. A középkorban a feudális államok sok egyébbel megterhelték az egyházat: igazságszolgáltatási, bíraskodási feladatokkal; közigazgatási feladatokkal (kancelláriák); oklevélmásoló, közhiteles tanúsító helyekkel (káptalanok). Így a középkori egyház megfáradt, nem mindig tudta Isten szeretetét visszatükrözni. A legjobbjai kivonultak, mint Assissi Ferenc, a Poverello, Isten szegénykéje; ki a világi gyűjtéstől, szerzéstől való elfordulást élte; vagy a kolostorok szerzetesei, kik művelték a kultúrát, kódexeket írtak, másoltak, oktattak, gyógyítottak, sört főztek. Ám a Reformáció azt mondta, nem kivonulni kell a világból; hanem éppen benne kell abban lennünk, benne lennünk, s áthatnunk a keresztyénség szellemével, elveivel. Az egyház hivatalosan addig mint siralomvölgyre tekintett a földre, a földi életre. Csak az Ég felé irányult a szemlélet, gondoljunk a magasba szökő gótikus templomtornyokra. A Reformáció azt mondta: várjuk Krisztus második eljövételét, az ebben való reménység erősíti a hitet; a hit pedig táplálja e reménységet – csakhogy addig a földi munkát is meg kell becsülnünk, azt is Isten dicsőségére kell elvégeznünk. „Orando et laborando” – imádkozzál és dolgozzál, olvashatjuk évszázadok óta a debreceni Református Kollégium homlokzatán a föliratot. A Reformáció hozta el az anyanyelvi igehirdetéseket, a bibliafordításokat, a tömeges iskoláztatást, s azt, hogy a protestáns szellemiség az evilági kultúrában is megjelent, megjelent és hatott. A Reformáció hatására bontakozott i a polgári réteg, s a protestáns eszmevilág igazán testhez álló lett a nyakas kunoknak, s a szabadságszerető alföldieknek. A kis és nagykun református gimnáziumok pedig őrizték, átmentették a Miatyánk kun nyelvű szövegét. Egyedül a hit, Istenben való hit üdvözít; egyedül Krisztus a Megváltónk; egyedül a Szentírás életünk és hitünk alapja – e tanítások ma is érvényesek, időtállóak. S a munka is ment magyari

földön, beh’ szépen, ebben nem volt hiány. Kimagasló példái az önálló, kemény munkavégzésre az egykori s mai parasztgazdaságok, a „parasztpólgárok”, ahol bizony érteni kellett, s kell a növénytermesztéshez, állattartáshoz, építkezéshez, raktározáshoz, javításhoz, szereléshez, tervezéshez.

A világ azonban próbára tesz bennünket, nagy történelmi kísérleteivel. A huszadik században a kommunizmus azt vizsgálta, lehet-e élni hit, igényesség és minőség nélkül. Az eredmény ismert, itt van köztünk.

Most, a huszonegyedik század eleje egy újabb nagy kísérletet hoz. Témája az, hogy hogyan lehet egyre komfortosabban, egyre kényelmesebben, egyre kevesebbet mozogva élni, kis fogyasztó-vásárló csavarokként a nagy gépezetben, ahol a kor jelképe az eldobható eldobógép. Hogy mire jut e kísérlet, még nem tudhatjuk, egyelőre annyi látszik, minél nagyobb a kényelem, annál nagyobb az unalom és a közöny. A közöny a közügyek, a kultúra, a természet iránt. Mert nincs okunk félni a barátainktól, legfeljebb becsapnak bennünket. Nincs okunk félni az ellenségeinktől, legfeljebb megölnek bennünket, de igenis van okunk félni a közönyösöktől, mert miattuk tart itt a világ, ahol tart. Jó hír: van ellenszer a közöny ellen. Már jó kétezer év óta!

„Látjátok feleim, hogy mik vagyunk?
Ha végre földanyánk része leszünk,
Ott is szépek leszünk,
Ott is otthon leszünk.
És árvaság csak egy van, feleim:
Az erdőn kívül lenni.
Otthontalannak, hazátlannak lenni.
Nagyvárosok rideg utcakövén
A széltől separtetni.
Sok más szeméttel összekevertetni.
Árvaság csak ez egy van, feleim.
S amíg itthon vagyunk:
Bizony bíbor és bronz és arany
És örökkévaló szent szépség
vagyunk.”

(Reményik Sándor: Halotti beszéd a hulló leveleknek, második részlet)

Békesség veletek! A kő marad.

--bor--

KATOLIKUS ÉLET

Halottak napja alkalmából

Mennyország!

A minap arra gondoltam, hogy a Jó Istentől azt kérem, hogy legyen ott, a mennyek országában, hol nekem is reményem szerint laknom adatik, egy szép tó, ha lehet, vízeséssel. De most, hogy halottak napja alkalmából jobban elgondolkoztam, arra a következtetésre jutottam, hogy nem jól döntöttem. Úgy érzem, hogy talán az Úr nem veszi zokon, ha a végigényemet egy kissé átírom. Szeretném, ha ott, ahol nekem lakni adatik, a mennyek országában, lenne egy nagy-nagy ablak. Én szépen kikönyökölnék az ablakba, és nézném a szép nagy családomat.

Úgy gondolom, hogy roppant izgalmas lesz az örök életem. Az a sok gyermek, akit megismertem, és megszerettem, a sok-sok munkatárs, jó barát élete, hogy fog fejlődni, alakulni, kiből mi lesz, ki kinek fog udvarolni, stb. Megannyi roppant izgalmas kérdés, előre látom, hogy lassan kell, hogy kérjek egy olyan kezet, melyen legalább ötven új van, hogy a mennyei izgalomban legyen, amit rágnak. Örök nyugalom? Úgy gondolom, hogy nekem ott arra nem lesz időm, hisz biztos, hogy imádságos szeretettel jelen fogok lenni sok-sok diplomaosztásnál, a gyermekeink lakodalmain, unokáink, dédunokáink keresztelőin, sok-sok örömn, és talán bánaton is. Meg aztán, lassan-lassan, egy-egy korosodó hajdani gyermek elé is el kell menni a mennyek országának kapujába.

Persze mint mondtam, nagyon szeretném, ha az a bizonyos ablak jó nagy lenne, hogy idővel szép sorjában a munkatársaim is oda könyökölnének mellém, hogy együtt izguljunk, örvendjük hosszan egy-egy gyerekünk ügyetlen botladozását, vagy nagyszerű sikereit. S drukkolnánk a később befutóknak, azzal a biztos tudattal, hogy mindenki, ki a jó harcot megvívja, s a pályát megszaladja, biztos, hogy dobogós helyet nyer az Úrtól.

Én bűnös ember vagyok, és mégis próbálok, mindenkinek tehetségem szerint minden munkát megfizetni, becsülettel. Tudom, hogy a Mi Urunk sokkal jobb patron. Tudom, hogy bőségesen megfizet mindenért, mit az Ő nevében tettem, éppen ezért, hiszem, hogy meglesz az a szép nagy ablak, párnázott könyöklővel. Sőt tudom, hogy már meg is van, és

azt is tudom, hogy nem áll ott porosan, pókhálósan, hanem elhunyt szeretteink néznek talán aggódva, talán jókedvű, vidám szeretettel le ránk.

Mennyország! Örök hazánk, mit számít, ha itt a földön bármit is elvesznek tőlünk, ha tudjuk, hogy Te drága Istenünk, országodba haza vársz.

(Részlet Bőjte Csaba testvér írásából)

Ne sírj azért, mert szeretsz!

A halál nem jelent semmit.

Csupán átmentem a másik oldalra.

Az maradtam, aki vagyok, és te is önmagad vagy. Akik egymáséi voltunk, azok vagyunk mindörökre. Úgy szólíts, azon a néven, ahogy mindig hívtál! Beszélj velem, ahogy mindig szoktál, ne keress új szavakat!

Ne fordulj felém ünnepélyes, szomorú arccal, folytasd kacagásod, nevéssünk együtt, mint mindig tettük!

Gondolj rám, kérj, mosolyogj rám, szólíts!

Hangozzék a nevem házunkban, ahogy mindig is hallható volt,

ne árnyékolja be távolságtartó pátosz!

Az élet ma is olyan, mint volt, ma sem más.

A fonalat nem vágta el semmi, miért lennék a gondolataidon kívül...

Csak mert a szemed most nem lát engem, nem vagyok messze, ne gondold.

Az út másik oldalán vagyok, lásd, jól van minden.

Meg fogod találni a lelkeimet és benne egész letisztult, szép, gyöngéd szeretetemet.

Kérlek, légy szíves... ha lehet, töröld le könnyeidet, és ne sírj azért, mert annyira szeretsz...

(Szent Ágoston)

Kalendárium:

2009. november 15. – december 15.

November 19.: Árpádházi Szent Erzsébet

November 22.: Krisztus Király, a nagymisén Jubiláló Házaspárok Ünnepe

November 29.: **Ádvent első vasárnapja**, a kismise elején adventi koszorúszentelés

December 8.: **Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása**

REFORMÁTUS ÉLET

„Ültetett az Úristen egy kertet... és ott helyezte el az embert, akit formált.” (1Mózes 2:8)

Mit jelent ültetni? Elásni a magot a földbe, ahol az emberi szem elől rejtve van, hogy kicsírázzon, és végül gyümölcsöt teremjen. Isten az életedre vonatkozó tervében áldásokat ültetett el, melyeket idővel megtapasztalsz. Az, hogy a földeken járva nem látod a termést, még nem jelenti az, hogy nincsenek ott a magok; Isten olyan dolgokat ültetett el az életedben, melyek egymástól eltérő időben fordulnak termőre.

Csodálatos az, hogy Isten ültet! Miért bajlódik ilyesmivel, ha csak egy szavába kerülne, és megteremthetné, amit akar? Gondolj csak bele, mekkora szeretet, a világmindenség Teremtőjének személyes közreműködése, ahogy lehajol, és áldásokat ültet el, hogy azok az életed különböző szakaszaiban felszínre bukkanjanak. Abból, amit Isten számodra készített, nem minden jött még elő, tehát nem adhatod fel, és nem mehatsz el ezt mondva: „Ez minden”. Nem! Isten elültetett bizonyos dolgokat, amelyeket még nem láttál, még nem tapasztaltál meg. Fokozatosan válsz azzá, amit Ő ültetett. Ennek tudata megerősíti a hitedet, hogy meg fog történni. Ez azt is jelenti, hogy Isten hisz benned; még akkor is, ha te nem hiszel magadban.

Vannak benned feltáratlan talentermek és beteljesületlen álmok. Ezekért folyik a harc! A Sátán a sorsod irányításáért folytat küzdelmet. Ő tudja, hogy mi van elültetve benned, és megpróbálja megölni a magot. Ne engedd neki! Nem az az ember vagy, aki hat hónap vagy hat év múlva leszel, mert ott van még az időtényező is. Nem egy időben jön el mindennek a learatása. Kell, hogy legyen hited és türelmed, különben

elszalasztod azt, amit Isten készített számodra.

A fenti elmélkedés a UCB Keresztyén Rádió napi elmélkedése (ucb.co.uk), melynek írója Bob Gass. Magyar nyelven negyedévre szóló kiadvány formájában megrendelhető ezen a honlapon (www.maiige.hu), vagy a következő címen: Mai Ige, 6201 Kiskőrös, Pf. 33.

Arany János - FIAMNAK

Hála Isten! este van megin'
Mával is fogyott a földi kín.
Bent magános, árva gyertya ég:
Kívül leskelődik a sötét.
Ily soká, fiacskám, mért vagy ébren?
Vetve ágyad puha-melegen:
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Látod, én szegény költő vagyok:
Örökül hát nem sokat hagyok;
Legföljebb mocsoktalan nevet:
A tömegnél hitvány érdemet.
Ártatlan szived tavasz kertében
A vallást ezért öntözgetem.
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Mert szegénynek drága kincs a hit.
Túrni és remélni megtanit:
S néki, míg a sír rá nem lehell,
Mindig túrni és remélni kell!
Oh, ha bennem is, mint egykor, épen
Élne a hit, vigaszul nekem!...
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Majd ha játszótársaid közül
Munka hí el - úgy lehet, korán -
S idegennek szolgálsz eszközül,
Ki talán szeret... de mostohán:
Balzsamúl a hit malasztja légyen

Az elrejtett néma könnyeken.
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Majd, ha látod, érzed a nyomort,
Melyet a becsület válla hord;
Megtiporva az erényt, az észet,
Míg a vétek irigységre készít
S a butának sorsa földi éden:
Álljon a vallás a mérlegen.
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

És, ha felnövé, tapasztalod,
Hogy apáid földje nem honod
S a bölcsőd s koporsód közti ür
Századoknak szolgált mesgyeül:
Lelj vigasztalást a szent igében:
„Bujdosunk e földi téreken.”
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Oh, remélj, remélj egy jobb hazát!
S benne az erény diadalát:
Mert különben sorsod és e föld
Isten ellen zúgolódní költ. -
Járj örömmel álmaid egében,
Útravalód e csókom legyen:
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem!
(1850.)

Hívogató alkalmainkra:

November 6. péntek Új (Élet)
Bibliáóra 18 óra

November 15. **Interaktív Istentisztelet**, vasárnap 17 óra

November 19. Házi Istentisztelet
15 óra

November 20. péntek Új (Élet)
Bibliáóra

November 28. **IV. Protestáns Felolvasó Est** és Gyülekezeti vacsora

November 29. vasárnap 10 óra
Advent 1. vasárnapja - Úrvacsora

Gőzerővel haladnak Szentkirályon Szentkirály Község Önkormányzata 2009. november 2.

Jól haladnak a szeptember 4-én elkezdett csatornázási munkálatok Szentkirályon. Október 26-ig a teljes gerinchálózat több mint egyharmada került lefektetésre és a szennyvíztelep betonozása is megkezdődött már.

A nyár során lefolytatott közbeszerzési eljárás végén a kivitelezés tekintetében a kecskeméti Simplex Kft. került ki győztesen, de alvállalkozóként helyi cégek is részt vesznek a munkálatokban. A munkát, több brigádra osztva, átlagosan 50 fő végzi. Október 26-ig 2775 m gerinchálózat került lefektetésre, de ezek esetében is várhatóak még kiegészítő és terep-helyreállítási munkálatok. A Sallai utcában nemrég fejeződött be a csőfektetés, jelenleg pedig a Szent István téren, az Ady Endre, a Dózsa György, a Rákóczi és az Alkotmány utcákban dolgoznak – ez nagyjából az összes munka harmadát jelenti. A szennyvízhálózattal párhuzamosan zajlik a szennyvíztelep építése is, ahol jelenleg vasbeton-szerelés és betonozás zajlik.

A munkálatok kezdete óta igen kedvező időjárás segítette a kivitelezőket, eső miatt összesen két napot kellett állni. A műanyag csövek fektetését, a törés veszélye miatt csak -5oC felett lehet végezni, de úgy néz ki, sikerül teljesen kihasználni a megfelelő hőmérsékletű időszakot.

A szennyvízberuházás témájával kapcsolatosan további információ kérhető Kutasi Ferenc településfejlesztőtől a 70/382-9190-es telefonszámon.

Pet palack és kupak gyűjtési akció az iskolában

"Ami önnek szemét, nekünk érték!"

Ne dobja ki a megüresedett műanyag palackokat és kupakokat!
Leadhatja az iskolában minden szerdán 7:30-tól Szent-Varga Jánosnénál!

Kérjük támogassa iskolánkat!

További információk: dr. Steklács Jánosnénál
személyesen vagy a 06-70/455-7909-es számon!

Az után-termesztett vetőmagvak és szaporítóanyagok után fizetendő jogdíjakról

Az 1995. évi XXXIII. a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló törvény közelmúltban történt módosítása **egyrészt megengedi**, hogy a mezőgazdasági termelő - a hibridek és szintetikus fajták kivételével - a fajtajogosult engedélye nélkül, szaporítás céljából hasznosíthatja a saját gazdaságában betakarított olyan magvakat és gumókat, amelyhez a lentebb felsorolt növényfajokhoz tartozó, növényfajta-oltalom alatt álló fajták vetőmagjának (fémzárolt) vagy vetőgumójának (fémzárolt vetőmag, vetőgumó) saját gazdaságában való elvetésével jutott hozzá.

Másrészt kimondja, hogy a fajtajogosultat **méltányos összegű díjazás illeti** meg az után-termesztésben hasznosított vetőmag után.

Ez alól **kivételt képeznek** a szántóföldi növénytermesztéssel 20 hektárnál, illetve burgonya esetében 1 hektárnál kisebb területen foglalkozó termelők.

A rendelkezést a következő mezőgazdasági növényfajokra kell alkalmazni:

a) takarmánynövények:

1. csicseriborsó (*Cicer arietinum* L.);
2. sárga csillagfürt (*Lupinus luteus* L.);
3. lucerna (*Medicago sativa* L.);
4. takarmányborsó [*Pisum sativum* L. (partim)];
5. alexandriai here (*Trifolium alexandrinum* L.);
6. perzsa here (*Trifolium resupinatum* L.);
7. lóbab (*Vicia faba*);
8. lednek (*Vicia sativa* L.);

b) gabonafélék:

1. zab (*Avena sativa*);
2. árpa (*Hordeum vulgare* L.);
3. rizs (*Oryza sativa* L.);
4. madárköles (*Phalaris canariensis* L.);
5. rozs (*Secale cereale* L.);
6. tritikálé (X *Triticosecale* Wittm.);
7. búza (*Triticum aestivum* L. emend. Fiori et Paol.);
8. durumbúza (*Triticum durum* Desf.);
9. tönkölybúza (*Triticum spelta* L.);

c) burgonyafélék:

1. burgonya (*Solanum tuberosum*);

d) olaj- és rostnövények:

1. olajrepce [*Brassica napus* L. (partim)];
2. réparepce [*Brassica rapa* L. (partim)];
3. lenmag, kivéve rostlen (*Linum usitatissimum*)

A díjfizetési kötelezettség azon a napon keletkezik, amelyen a mezőgazdasági termelő a szántóföldön ténylegesen elveti az általa betakarított magot. A díj mértékére és megfizetésére a fajtajogosult és a mezőgazdasági termelő megállapodása az irányadó, mely megállapodást a fajtajogosultak - a termelői szervezetek tagjainak vonatkozásában - a mezőgazdasági termelők szervezeteivel is megkötethetik.

Megállapodás hiányában a termelő által **fizetendő díj alapja** a fajtajogosult által ajánlott vetési mennyiségnek a mezőgazdasági termelő által megadott területnagyságra vetített mennyisége, **mértéke** pedig az érintett növényfajta legalacsonyabb szaporítási fokú fémzárolt vetőmagjának árába beépített, erre a mennyiségre vetített licencdíj mértékének 50%-a;

A fajtajogosult(ak) kezdeményezésére a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítőben kerül közzétételre az ajánlott vetési mennyiség és a tömegegységre vetített licencdíj-mértéke. A közzététel elmaradása csak a díjigény állami szerv útján való érvényesítését zárja ki, annak polgári úton történő érvényesítést nem!

AZ MVH a díjigény érvényesítése céljából – e törvény felhatalmazása alapján - a jogosultság igazolása mellett - az érintett termelők nevét és gazdaságuk címét és a fenti növényfajok termesztésére bejelentett területek nagyságát átadja a fajtajogosultaknak.

A jogdíj fizetési kötelezettségét a termelő a **várhatóan** a következő eljárás alapján kell, hogy teljesítse:

- A termelőt a Fajtaoltalmi Nonprofit Kft, vagy a fajtajogosult megkeresi egy kérdőívvel, amelyet a termelő köteles kitölteni és a jogosult által meghatározott ésszerű határidőn belül visszaküldeni. A jogosult megkeresésében köteles megadni a nevét és a címét, valamint a javára oltalom alatt álló növényfajták megnevezését. Megkeresésben utalnia kell arra is, hogy milyen adatok alapján feltételezte azt, hogy a mezőgazdasági termelő után-termesztést végzett. A mezőgazdasági termelő kérésére a megkeresőnek jogosultságát igazolni kell.

- A termelő a fajtajogosult megke-

resésére a következő adatokat köteles szolgáltatni:

- az érintett növényfajokhoz tartozó, a jogosult javára oltalom alatt álló növényfajták neve, amelyek betakarított magját a saját gazdaságában elvetette,

- az érintett növényfajták esetében az adott gazdasági évben vásárolt és felhasznált fémzárolt vetőmag mennyisége, fémzár száma és annak megjelölése, hogy azt milyen nagyságú területen vetette el;

- a jogosulthoz tartozó növényfajták betakarított terményét milyen nagyságú területen vetette el;

- fenti növényfajták betakarított terményének a vetőmag céljára való feldolgozását végző személy vagy személyek neve és címe.

- a visszaküldött kérdőív alapján a Kft vagy a fajtajogosult kibocsátja a számlát

- a számla alapján a termelő - a kibocsátó által meghatározott ésszerű határidőn belül - befizeti a jogdíjat.

- A jogosult az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének teljes vagy részleges - ismételt felszólítás ellenére történő - elmulasztása, illetve valótlan adatok szolgáltatása esetén követelheti a meghatározott adatok közlését, illetve az adatok helyesbítését. Ha a szolgáltatott adatok valódisága vitatott, a **bizonyítás a mezőgazdasági termelőt terheli**.

A növényfajta-oltalom bitorlását követi el az, aki az oltalom alatt álló növényfajtát jogosulatlanul hasznosítja vagy a fentiek szerint meghatározott díjfizetési kötelezettségét nem teljesíti.

Összegezve: a 20 ha-nál nagyobb szántó területen gazdálkodó, vagy burgonyát 1 ha-nál nagyobb területen termesztő termelőknek **kötelező a megkeresés esetén az együttműködés** – a fentebb részletezett adataik megadása – és a **megállapított díj megfizetése**.

A Fajtaoltalmi Nonprofit Kft a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő ez évi 8. számában (2009.09.15.) tette közzé az általa képviselt fajtákra vonatkozó vetőmag mennyiségeket és licencdíj mértékeket.

Mák Sándorné ÚMVP tanácsadó
(Tel: 30/2881623; e-mail: mak.sandorne@agrarkamara.hu)

Országos könyvtári napok. Október 5-11-ig elsősorban a nagyszülőket várták a könyvtárak országszerte. Nálunk az átépítési munkálatok miatt az új könyvtári rész nehezen megközelíthető ennek a korosztálynak, ezért nem szerveztünk számukra külön programot.

A legkisebbeket Bencz Istvánné, Irénke néni várta bábelőadásra. A gyerekeknek igazán nagy élményt jelentettek a tanulságos meséket megelevenítő kis bábfigurák. Irénke nénitől mindenki kapott egy kis bábót, amivel otthon ő maga

Játékos könyvtárhasználati órán a 6. osztály.

is kipróbálhatta milyen is a bábozás. A 4-6. osztályosok játékos könyvtárhasznála-

Bencz Istvánné a paraván mögött.

ti óra keretében ismerkedtek a könyvtári renddel, és a lexikon használatával.

A 7-8. osztályosok Történelmi Honfoglaló játékon mérhették össze tudásukat és szerencséjüket. 21-en töltötték ki a történelmi totót, és 9-en vehettek részt a végső játékban. Az alábbi sorrend született: 1. helyezett: Kokovai Mónika, Nyúl László, Szabó Martin; 2. helyezett: Kovács László, Bimbó János, Kalányos Levente; 3. helyezett: Pekár Erika, Lovas Krisztián, Szabó Tibor.

A Nava filmklub keretében a nemrég elhunyt Bujtor István emlékére a Szemüvegesek című filmet vetítettük. Az 1969-ben készült film jól tükrözte ezt az időszakot, a fiatalok a végén elmondták saját gondolataikat a film alapján erről az időszakról.

Történelmi Honfoglaló játék.

Uniós programok a könyvtárban

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma pályázatot írt ki „A közkönyvtárak uniós programjának 2009. évi támogatása” címmel, melyre a könyvtár is sikeresen pályázott. A pályázat célja a könyvtárak uniós dokumentum-állományának folyamatos fejlesztése, illetve különböző programok szervezése Magyarország uniós tagságával kapcsolatban.

Hazánk ötödik éve tagja az Európai Uniónak. Ebből az alkalomból a Külügyminisztérium és az Informatikai és Könyvtári Szövetség együttműködésének keretében egy olyan tablókiállítás készült, amely a "Innováció, Mobilitás,

Kultúra, Fejlesztések, Környezetvédelem" témában mutatja be a fél évtized eredményeit. A könyvtárban már látható volt az elmúlt hónapban ez a kiállítás. A tablóhoz tartozott egy feladatsoport is, melyet többen ki is töltöttek. A legügyesebbek ajándékot vehettek át.

Novemberben még két program lesz ennek a keretében. November 24-én délelőtt a 3-4-5. osztályosok számára a Hegyek, völgyek, csillagok közt című program, melynek gazdája és lebonyolítója a Katona József Könyvtár.

A mesejátzó az Európai Unió sokszínű kultúrájának bemutatására született kezdeményezés. A foglalkozás néhány információs játékkal – azaz három próbával – kezdődik, majd megérkezik a Vándormuzsikus. Ezzel kezdetét veszi a

mesejátzó, s a gyerekek pillanatok alatt az európai népmesék főszereplőivé válnak.

Nagyobb gyerekek számára Én is Európa polgára vagyok címmel egy játékos vetélkedő kerül megrendezésre. Ezen a gyerekek Európai Unió tudásukról adhatnak számot egy vetélkedő formájában.

Decemberben pedig kistérségi iskolák számára indítunk rajzpályázatot „Sokszínű Európa” címmel.

A pályázat megvalósításában, a programok egy részének lebonyolításában, és díjazásában segítségünkre lesz a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Katona József Megyei Könyvtára, illetve Europe Direct Bács-Kiskun Megyei Európai Információs Pont.

Kompetenciafejlesztés egy életen át

"Nem értünk rá tanulni, mert folyton tanítottak"

Karinthy Frigyes gondolata nagyon időszerű most számunkra, hiszen a "Tanítani vagy tanulni" dilemma alapvetően jellemzi napjaink közoktatását. Alapkérdés, hogy a tanítás, vagy a tanulás folyamata kapjon elsőseget az iskolákban. A hagyományos oktatás a tanításra helyezte a hangsúlyt, vagyis a pedagógus ismeretközlő szerepére. Ez a szemlélet abból indult ki, hogy a pedagógus az, aki az információ birtokában van, ő határozza meg, hogy a tanulónak mikor, és mit kell tudnia. Ebben a felfogásban a pedagógus az aktív, ő az, aki dolgozik az órán, míg a diáktól elsősorban koncentrált figyelmet, csendet, passzivitást vár. A társadalmi és technikai változások azonban mára azt eredményezték, hogy nem az információ megszerzése jelenti a tanulók számára a fő problémát, hanem azok szűrése, rendszerezése, felhasználása. Ebből adódik tehát, hogy a tanítási óra, és a pedagógus szerepe is megváltozott. Nem elég a diáknak meghallgatni és megérteni az anyagot, hanem tudnia kell kérdezni, tudnia kell elmagyarázni. Tudnia kell felismerni a problémát, megkeresni a lehet-

séges megoldásokat és a lehető legjobb módszerrel megoldani azt. Ez a folyamat lényegében a tanulás, ami sokkal nagyobb aktivitást vár el a diákoktól, mint a hagyományos tanítás. A pedagógus feladata pedig nem csupán az ismeretközlés, hanem a diákok munkájának szervezése, irányítása. Kérdezhetnék, hogy nem túl nehéz ez a feladat, nem jár sokkal több munkával, mint a hagyományos pedagógus szerep? Igen, tényleg nehéz, tényleg sok munkát igényel. Egyre több mérési eredmény jelzi, hogy a passzív ismeret nem elég. Az, hogy valaki rendelkezik egy információval önmagában még kevés, ha nem akarja, illetve nem képes ezt az információt használni. Egyszerű hasonlattal élve: a KRESZ szabályok ismerete kevés. Csak akkor tudunk balesetmentesen közlekedni, ha képesek vagyunk ezeket a szabályokat alkalmazni, és be is akarjuk tartani őket.

Napjainkra megnőtt tehát a közoktatási intézmények feladata. Az ismeretközlésen túl, az ismeretek megszerzésére, és azok motivált felhasználására kell felkészíteni a gyermekeket, tanulókat. A tanítás mellett megjelent egy új szakkiifejezés, a kompetenciafejlesztés, ami éppen az előbb rész-

letezett új elemeket jelenti. A kompetencia alapú oktatásra történő felkészülés új és nagy kihívás az intézmények előtt.

A TÁMOP 3.1.4. Kompetencia alapú oktatás egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben című pályázaton Szentkirály Község Önkormányzata, mint intézményfenntartó 21.993.000.- Ft támogatást nyert el projektje megvalósítására két oktatási intézményében.

Az összeg felhasználható: kompetencia alapú oktatást segítő programcsomagok, tanulói taneszközök beszerzésére, pedagógusok továbbképzésére, szaktanácsadók alkalmazására, a programban résztvevő pedagógusok számára hordozható számítógép beszerzésére, nyilvánosság biztosítására, és egyéb költségekre.

Bízunk benne, hogy nemsokára minden tanár úgy látja majd, hogy sokkal nehezebb unatkozó, érdektelen tanulókat csendben tartani tanári magyarázattal, mint aktívan dolgozó tanulók munkáját szervezni és irányítani.

Ebben látjuk a kompetencia alapú oktatás bevezetésének lényegét, mely nagy kihívás tantestületünk számára.

Katzné Almási Zsuzsanna igazgató

Családi nap az óvodában

TÁMOP-3.1.4./08/2-2009-0051

Szentkirályi Napköziotthonos Óvoda
6031 Szentkirály Sallai u. 2.
76/445029, 06-70/3371339

A második projektünk a családi kapcsolatok, kötődések fontossága, a szeretet melege. Ehhez kapcsolódóan szeptember 26-án családi napot tartottunk, ahol a szülők a gyerekekkel együtt végignézhettek egy környezettudatos viselkedésre hangoló kis történetet, az óvónénik és egy középsős család részvételével. Ebben kiemelt szerepet kapott a gondoskodás és a szeretet ereje. A mese-

játék befejezésekként az apuka gitárjátékával és a szülők, gyerekek bevonásával az éneklésbe, sikerült meghitt hangulatot varázsolnunk. Azt követően közös versenyjátékokat szerveztünk szülő-gyermek pároknak. A vidám versengéseket követően, a résztvevők cukorkát kaptak. Azután szabadjáték következett, mialatt néhány hozzáértő szülő ebédünk elkészítéséhez fogott.

„Adj meleget télre „ címmel ingyenes ruhabörzét valósítottunk meg sok családnak segítve ezzel a felkészülést a hideg őszi, téli napokra. Baukó Ferenc fejlesztő gyógypedagógus, gyógytestnevelő tanácsadást tartott az érdeklődő szülőknek. Görbe Ervinné óvodavezető, fejlesztő pedagógus, mentálhigiénés tanácsokkal szolgált a hozzá fordulóknak.

A nap zárásaként elfogyasztottuk a szorgos szülők keze által elkészült bográcscs finomságokat. Jó kedvben, játékban nem volt hiány és mindenki élményekkel gazdagon tért haza.

Középsős óvónénik

LEGJOBB OSZTÁLY A TÉRSÉGBEN

Októberben egyik nap azzal a kérdéssel állítottam be az osztályomba: Szerintetek „melyik osztály a legjobb a térségben?” A válasz hangos és egyértelmű volt: „A 7. osztály!!” Szóval így kezdődött, hogy október 10-20. között szavazatokat lehetett leadni a [www. moviker. hu](http://www.moviker.hu) weboldalon az osztályokra. A versenyre a tiszakécskei Euronics ajánlott fel, a legtöbb szavazatot összegyűjtő társaságnak 50.000.- forintot, melyet osztálykirándulásra lehet elkölteni. A gyerekek hihetetlen lelkesedéssel fogtak munkához, minden nap egyre nagyobb örömmel szavaztak és kémelelték a honlapon az állást. Néhány nappal a verseny lezárulása után érkezett a hír, hogy mehetünk Tiszakécskére átvenni a nyereményünket!

A lelkes társaság majdnem teljes létszámban, szülői segítséggel utazott 31-én, szombaton az Euronics-be. Nagy-nagy örömmel tölt el, hogy ismét bebonyolíthattuk, milyen összetartó

kis társaság a miénk!!!! Ezúton is köszönjük mindenkinek, aki szavazott ránk a segítséget, és természetesen a tiszakécskei boltoknak a lehetőséget!

Lórné Molnár Tünde of.

Az 1956-os forradalomra emlékeztünk

Községünkben október 22-én emlékeztünk az 1956-os forradalomra-szabadságharcra. A Szent István téri 56-os emlékműnél féltizenegykor a Himnusz éneklésével, koszorúzással, és az iskolások rövid műsorával

emlékeztünk a hősökre. A koszorút dr. Lipka Klaudia jegyző, és Szabó Gellért polgármester helyezte el.

Ezt követően a művelődési házban iskolánk hetedik osztályos tanulói „AKI MAGYAR,

VELÜNK TART” címmel mutattak be korabeli eseményekre emlékező műsort. A történelmi visszaemlékezést Lórné Molnár Tünde osztályfőnök rendezte. A községi ünnepi beszédet Szabó Gellért polgármester mondta.

ÉTKEK, TIPPEK, FORTÉLYOK

Pulykás kuglóf

Hozzávalók: kb. 70 dkg pulykamellfilé, 1 kiskanál só, fél kiskanál őrölt borskeverék (színes bors), 12 vékony angolzalonna, 12 vékony szelet téliszalámi, 10-12 dkg trappista sajt, 15 dkg mortadella egyben, 7 tojás, 2 evőkanálnyi apróra vágott metélőhagyma.

A pulykamellet kisujjni csíkokra vágjuk, megsózzuk, megborsozzuk. Egy kuglófforma belsejét sütőpapírral kibéleljük – nem fog teljesen az oldalához tapadni, csak ha majd a töltelék odanyomja. A pulykamell egyharmadát egyenletesen belerakjuk. Erre 6 szelet angolzalonnát és 6 szelet szalámit rakunk. A trappistát nagy lyukú reszelőn lereszeljük, egyharmadát az előzőkre szórjuk. A mortadellát kisujjni csíkokra vágjuk, szintén ráhalmozzuk. 4 tojást ráöntünk, hogy egészben maradjon, és a metélőhagyma felével megszórjuk. Erre egyharmadnyi pulykacsík kerül, majd a többi szalonna, szalámi, mortadella és metélőhagyma. A maradék trappista felével megszórjuk.

A pulyka utolsó harmadát rárakjuk. 3 tojást kissé megszóva, megborsozva felferünk, egyharmadnyi trappistát keverünk bele, és a rakottasra öntjük. Alufóliával letakarjuk – mert eleinte nagyon fröcsköl – és tepsibe tesszük. Előmelegített sütőben, közepes lánggal (180 C; légkeveréses sütőben 165 C) kb. 1 óra 10 perccel át sütjük. Kb. 20 perccel azelőtt, hogy elkészülne, fóliát levesszük róla, hogy a rakottas szép aranybarnára sülhessen. Úgy 10-15 percnél pihentetés után vágódeszkán borítjuk, 6 részre vágjuk, és tányérra rakjuk. Burgonyapürével és savanyúsággal tálaljuk. Ha kihűl, szebben szeletelhető. Mikrohullámú készülékben vagy sütőben aztán könnyűszerrel megforrosíthatjuk. Hidegen is asztalra adhatjuk, saláta (pl: krumplisaláta és aszalt szilva társaságában).

Csillagász szakkör Szentkirályon

Csillagász szakkör Szentkirályon, a Művelődési házban. Szemléletes előadásokkal és távcsöves bemutatóval szeretnénk a csillagászat alapjait megismertetni minden érdeklődővel. Novemberi időpontjaink: 13-án és 27-én, pénteken, este 6 órától. Témáink: -Távcsöves tudnivalók, -Hold. **Várunk minden „leendő csillagászt”!** Vecsei Ferenc és Szakáll Norbert.

Anyakönyvi hírek

Született: Tóth Anna 2009. 10. 12. édesanyja neve: Csipak Mária.

Elhunyt: Id. Horváth Imre élt 81 évet és Udvardi Istvánné élt 85 évet.

Október időjárása

Nem igazán lehetett ráfogni az elmúlt hónapra, hogy az évszaknak megfelelt, az átlagostól hűvösebb volt. Még 1-én fájdalmasan szúrós napsütést éreztünk, ennek ellenére a hőmérséklet rohamosan csökkenni kezdett. (Egyébként az egész nyárra jellemző volt a szinte fájdalom, szúrós napsütés.) Igazi jó idő szinte nem is volt, ennek ellenére fagy nélkül megúsztuk. A fák még mindig nem akartak megszabadulni lombjuktól. A hónap szinte vándormadár mentes volt. A varjak első csapatai 23-a körül érkeztek /legalább három hetet késtek/ szinte velük egy időben a fenyőrigók, és a süvöltők. A darvak nem vonultak, inkább csak kószáltak legelőt keresve. A fent említett madárfajok az északi országokban fészkelnek. A kerttulajdonosok nem kis bosszúságára a vakondok feljöttek a mélyből a talaj felsőbb rétegébe, hiszen táplálék állataik is feljebb „költöztek”. Csapadékra egyáltalán nem panaszkodhattunk, kéthónapi esett le rövid idő alatt némileg enyhítve a már-már sivatagi körülményeket, és lehetőséget adva az őszi szántóföldi munkálatok elvégzésére. Most már lehet látni zöldelő vetéseket.

Csapadék viszonyok: 1-én 7,6 mm, 10-én 3,2 mm, 11-én 3,6 mm, 12-én 45,6 mm, 13-án 4,6 mm, 17-én 0,3 mm, 19-én 3,3 mm, 22-én 5,6 mm, 24-én 0,2 mm, 26-án 0,9 mm, 29-én 1,6 mm. összesen: 76,5 mm. A sokévi átlag októberben: 34 mm.

Vecsei

PostaAutóÓr
Kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás

EGYSZERŰ
KÖZELI
BIZTOS
KEDVEZŐ

Kösse meg kötelező biztosítását a Postán, igényelje kedvezményeinket!

- ▶ Áttekinthető díjszabás
- ▶ Egyszerű szerződés-kötés és kárbejelentés az ország minden postáján
- ▶ 6 éve megbízható szolgáltatás

Nyerjen színes Xerox nyomtatót vagy benzinkártyát!

Származása ki a 2010-es évre szóló PostaAutóÓr kötelező biztosítású díjtól postal munkatársainál 2009. november 2. és 2009. december 31. között, az Ön lehet a 10 db Phaser 6290V DNI típusú színes Xerox nyomtató vagy a 10 db 10 000 forintos benzinkártya egyike!

A nyereményjének feltételeitől tájékozódjon postal munkatársainál • Ügyfélszolgálat: 06 40 200 480 • www.postabiztosito.hu

Posta
Biztosító

Az elérhető gondoskodás

HIRDETÉSEK

* Édes örölt fűszerpaprika eladó: Ár 2000 Ft/kg.
Érdeklődni: 30/562-52-67

* Eladó egy 300 l-es ötszögletű akvárium, fém állványon, bútorlappal burkolva. Teljesen felszerelt, szűrőkkel, világítással, fűtéssel, dekorációval, ...stb., kb.: 100 darab díszhallal. Bolti új ára 300.000 Ft. Irányár 50.000 Ft. Érdeklődni: 06-30/237-2452

* Eladó egy jó állapotban lévő, gyermek emeletes ágy, két darab matracal. A matracok mérete: 90x200-as. Irányár: 26.000 Ft. Érdeklődni: 06-70/866-0517

* Eladó: komplett irodabútor, 3 fiókos fagyasztó és YAMAHA szintetizátor, valamint más bútorok. Érdeklődni: Mészárosné, Tel: 76/728-004

* Jó állapotban lévő használt öntött vASFüRDÖKÁD és színes televízió eladó. Irányár: 35 000 Ft illetve 10 000 Ft. Érdeklődni: 70/320-31-87

* Szentkirályon 80%-ban kész családi ház, beköltözhető állapotban eladó. Irányár: 12 Millió Ft. Érd.: 06/30/505-22-51 egész nap

KÖNYVELÉST ÉS KÖNYVVIZSGÁLATOT

vállalok családi gazdák, egyéni vállalkozók, BT-k, Kft-k részére. Vállalkozás indításával kapcsolatos tanácsadás, teljes körű APEH- és TB-ügyintézés, képvisellett. Őstermelők, magánszemélyek adóbevallását elkészítem. Az iroda nyitva tartása: hétfőtől-péntekig: 8-18 óráig
Érd.: 76/343-219 vagy 06-30/266-85-36
Vargáné Farkasházi Orsolya, Nyárlőrinc, Iskola u. 7.

Megnyitottuk a GENERALI Biztosító helyi képvisellett!

Tanácsadók:

Kovács Péterné 30/9383-783

Kovács Péter 30/349-2944

* Élethelyzet finanszírozása	* Gépjármű-biztosítás
* Nyugdíj	* Vagyonbiztosítás
* Életbiztosítás	* Felelősségbiztosítás
* Egészség- és balesetbiztosítás	* Technikai biztosítás
* Munkahelyi biztosítás	* Mezőgazdasági biztosítás
* Banki termékek	
* Lakáshitel	

FIGYELEM! Változások az őstermelői igazolványok ügyintézésében

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. Törvény (továbbiakban Ket.) értelmében, az új őstermelői igazolvány, illetve értékesítési betétlap (meglévő őstermelői igazolvány érvényesítése) kiállítása hatósági eljárásnak minősül. A Ket. szerint, az első fokú közigazgatási hatósági eljárásért 2200 Ft illetéket kell fizetni, mint általános tetelű eljárási illeték. Fentiek értelmében, **2009. október 19-től az új őstermelői igazolványok és az értékesítési betétlap kiállításához 2200 Ft-os illetékbélyeget** kell az ügyfélnek hoznia, melyet a postán lehet beszerezni.

**Eladó jó állapotban lévő, üzemképes,
platós BARKAS B1000.
Érdeklődni lehet: Kutasi Ferenc,
tel.: 20/973-4922**

MIKROHULLÁMÚ INTERNET

DELTAKOM

Egyszerűen kapcsolódva...

**KORLÁTLAN
INTERNET**

HAVIDÍJA KEVESEBB MINT NAPI:

0 Ft BELÉPÉSI DÍJ

A NEGYEDÉV VÉGÉIG A HAVIDÍJ CSAK

2009 Ft

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

DELTAKOM Telekommunikációs Kft.
6000 KECSKEMÉT, Horváth Dóme körút 14.

Ügyfélszolgálat nyitva tartása:
hétfőtől - vasárnapig: 8:00 - 20:00

76/555-595

20/5555-595

www.deltanet.hu

SZENTKIRÁLYI HÍRMONDÓ független közéleti lap

Megjelenik havonta: Kiadja: **Szentkirály Község Önkormányzata** - Felelős kiadó: **Szabó Gellért polgármester** - Felelős szerkesztő: **Vecsei Ferenc** - Munkatársak: **Csanádi Andrásné, Kara Lajosné, Kenyeres Dénes, Kenyeres Zoltán, Katzné Almási Zsuzsanna, Balázs Hajnalka Ielkész, Kutasi Ferenc, Pápai Ferencné, Pásztor Gézané, Puskás Mihály plébános, Szabó Gellért polgármester, Szutor Sándorné, Dr. Szűcs Zsolt, Takácsné Kiss Márta, Varga Béláné, Varjúné Széchenyi Marianna** - Szerkesztőség címe: **Polgármesteri Hivatal Szentkirály, Kossuth Lajos utca 13.** - Tel./fax: **76/597-011** - Készül 350 példányban Nyomda: **Nyomatató Kkt Tiszakécske** T: **76/441-519** - Felelős vezető: **Tóth Géza**